

шлях. Щороку в рамках Галузевої угоди для них організовується відпочинок та лікування у відомчих оздоровницях, надається матеріальна допомога та проводяться благодійні акції.

На підтримку найменш соціально захищених залізничників і членів їх родин галузь щороку спрямовує понад 100 млн грн, у 2014 році – понад 190 млн грн. Старші колеги активно долучаються до просвітницької, виховної, профорієнтаційної та іншої громадської роботи в колективах Укрзалізниці і серед населення, підтримують пенсіонерів-залізничників у вирішенні соціальних питань. [3].

Отже, соціальна відповідальність є складовою іміджу і ділової репутації держави, регіонів, ринкового середовища. Укрзалізниця має ставити перед собою відповідні економічні та соціальні цілі, досягати їх, діагностувати їх виконання і навіть мати незалежний аудиторський висновок з даних питань, а не тільки ставити перед собою цілі на рівні підтвердження монопольного статусу – прибутковості і капіталізації.

Список використаних джерел

1. *Захарченко В.И.* Государственное регулирование инновационной деятельности как фактор эффективности структурных преобразований в экономике / В.И. Захарченко, Н.Н. Корсикова // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць. Вип. 137. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2002. – С. 100–108.

2. *Балахонова О.В.* Оценка механизма долгосрочного экономического и социального развития региона / О.В. Балахонова // Механізм регулювання економіки. – 2011. – № 3. – С. 138–146.

3. Галузева угода між Державною адміністрацією залізничного транспорту України та Профспілкою залізничників і транспортних будівельників України від 01 Листопада 2011 року о «Збереженні існуючих галузевих пільг і соціальних гарантій для залізничників»

Гриджук М.Д.

аспірант,

ДВНЗ «Київський національний університет
імені Вадима Гетьмана», м. Київ

РИНКОВИЙ РОЗПОДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ДОХОДУ: ПРИЧИНА НЕЗАДОВІЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТУ В УКРАЇНІ

Процес розподілу національного доходу є одним із провідних у життєдіяльності суспільства й держави, оскільки його соціально-економічні наслідки фактично визначають ефективність тих видів

діяльності, які остання здійснює. А. Дутчак надала таку класифікацію підходів до розуміння цього процесу: 1) функціональний (марксистський і маржиналістський підходи); 2) підхід класичної школи (соціальні теорії розподілу, інституціоналізм); 3) макроекономічний і мікроекономічний; 4) концепції кругообігу, стадії суспільного відтворення, ліберальна концепція саморегульованого ринку [1, с. 13]. Фактично, останній підхід і виступає об'єктом дослідження з боку автора у цій роботі. Слід наголосити, що саме останній підхід набув у нашій державі особливої актуальності, адже із отриманням Україною Незалежності почалися невідворотні трансформації, що мали на меті цілком корисні для державотворення та модернізації економічної системи завдання. Ці процеси можна згрупувати у табл. 1.

Таблиця 1

РИНКОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Новації, які були впроваджені	Очікувані наслідки
Оновлення господарського законодавства	Сформування конкурентних засад економіки, можливість рівних стартових економічних можливостей
Збільшення чисельності форм власності	Диверсифікація джерел доходів
Поступовий рух до дерегуляції економіки	Усунення суб'єктивного чинника у стосунках держави та бізнесу
Проголошення принципу соціальної держави, соціальної справедливості у розподілі доходу	Створення рівних можливостей для усіх верств населення та запобігання соціальної прірви
Державно-приватне партнерство	Удосконалення механізму задоволення публічних потреб

Виголошені процеси повинні були зіграти винятково позитивну роль, однак у силу низьку обставин, у тім числі, політичних, ринкові перетворення обернулися для суспільства масштабною соціальною прірвою та дисбалансом у володінні ресурсами й національним багатством. Таким чином, ринкові механізми регулювання економіки та розподілу національного доходу стали об'єктом критики серед провідних представників економічної науки. Основним опонентом ринкового підходу є консервативне крило науковців. Приміром, Е. Райнерт по-своєму тлумачить чимало ліберальних і ринкових ідеа-

лів – так, він вважає, що держава з економічною ситуацією та кризою механізму розподілу доходів, на кшталт, України, не може обійтися без планування та схожих консервативних інструментів економіки [2, с. 29].

Автору видається, що причина незадовільних результатів ринкового регулювання розподілу доходів полягає у надто стрімкому та некваліфікованому процесі переходу від командо-адміністративної до ринкової економіки. Суб'єкти, які ще «вчора» посідали суспільну касту «червоних директорів» і діяли згідно з плановими актами, спущеними згори, несподівано опинилися перед вимогою лібералізації звичних для них механізмів отримання доходу у своїх галузях господарства. Унаслідок відбулося зрощення з криміналом та утворилися фінансово-промислові групи, які на сьогодні контролюють підприємства, що здатні впливати на тенденції ринків, а особливо – ціноутворення. Очевидно, що зруйнувати штучні монополії з метою справедливого розподілу національного доходу на сьогодні неможливо суто ринковими інструментами, тому що будь-яка група впливу має певну ступінь зближеності із державною владою, її органами та посадовцями. Отже, виникає необхідність у застосуванні імперативних публічно-правових інструментів, які відновлять баланс власності та доходів у соціально-економічній системі України. Ефективність моделей регулювання розподілу національного доходу виявляється у таких показниках, як динаміка зростання доходів населення, відсоток тіньових доходів, податкове навантаження на бізнес і фізичних осіб тощо. На жаль, у жодному з цих ідентифікаторів ситуація в Україні не є показово успішною і такою, що говорить на користь некомпетентно реалізованої системи ринкового розподілу доходів. Особливо красномовним є ухвалена ініціатива українського парламенту стосовно нарахування та сплати суб'єктами підприємницької діяльності єдиного соціального внеску. З 2017 року у разі, якщо такими суб'єктами не отриманий дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, вони зобов'язані визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного соціального внеску у 2017 році [3].

Таким чином, функцію наповнення грошової маси та державного бюджету поклали навіть на тих підприємців, які не провадять фінансово-господарську діяльність, що очевидно, говорить про

відхилення від засад справедливості під час розподілу доходів. Це свідчать про те, що Україна станом на сьогодні не змогла адаптувати під власні потреби та цілі ринковий спосіб регулювання розподілу доходів.

Список використаних джерел

1. Дутчак А. В. Соціально-економічний механізм функціонування ринкового розподілу доходів; дис... к.е.н.; спец.: 08.00.01 – економічна теорія та історія економічної думки / А. В. Дутчак. – Чернівці, 2015. – 250 с.
2. Ерік С. Райнерт. Як багаті країни забагатіли... і чому бідні країни лишаються бідними. – К.: Темпора, 2015. – 444 с.
3. Єдиний соціальний внесок у 2017 році // Головбух 24, 03.01.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.golovbukh.ua/article/-6008-qqq-17-m1-03-01-2017-diniy-sotsalnyi-vnesok-u-2017-rots>

Аслонова С.К.

аспірантка,

ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана», м. Київ

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ КОНВЕРГЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ В ЕНЕРГЕТИЧНІЙ СФЕРІ

Глобалізаційні та інтеграційні процеси породжують конвергенцію національних інтересів держав, послаблюючи їх суверену спроможність їх ефективно реалізувати. Стратегічна для кожної країни енергетична сфера є одним із прикладів даного процесу. Метою роботи є виявлення країн із ідентичними до українських національними інтересами в енергетичній сфері та дослідження наслідків процесу їх конвергенції.

Задля виявлення країн зі схожими національними інтересами в енергетичній сфері, автором було розраховано коефіцієнти кореляції країн-членів ЄС та України на основі таких об'єктивних показників як обсяги експорту/імпорту, енергомісткість ВВП, відсутність корупції та залежність економіки від імпорту ПЕР, у 2011–2014 рр. [1–3]. Найщільніший зв'язок спостерігається з такими країнами, як Сербія, Чорногорія, Хорватія та Болгарія (табл. 1).